

amb la ploma i opinió de **Modest Bonet, Carlos Font Llopart, Francesc Llobet, Salvador Llobet, Josep Estrada, Jaume Catafal, Francesc Parellada, Joan Balcells, Joan Sala, Joan Barangé, Pere Plana i Josep M. Puchades**; *Revista del Vallès*, Ascensió 1990: *El discret encant de la botiga*, un títol per a un extra que va permetre a **Roberto Giménez, José Antonio Pilar, Francisco Barbachano, Frederic Nadal, José Mas, Josep Algueró, Juan Otaegui i Paco Monja**, repassar puntualment i detalladament la història i vida d'una cinquantena de rellevants establiments comercials tradicionals de Granollers.

■ **SEGLE XVI: OCUPACIONS DELS GRANOLLERINS I CREACIÓ DE SIS IMPORTANTS GREMIS.** Pel que es dedueix de l'ocupació que tenen els granollerins al segle XVI es constata que la ciutat havia estat, fins l'arribada de la revolució industrial a finals del segle XIX i principis del XX, filla del seu mercat i dels seus camps, amb una economia per tant, basada en la seva capacitat agrícola i ramadera. El segle XVI, Granollers era una vila real d'artesans i agricultors i als voltants de 1516 hi havia, segons indicà **Salvador Llobet**, unes 70 persones que es dedicaven al comerç. Pel que fa als oficis, destacaven tots aquells relacionats amb les feines del camp: ferrer, baster, boter, axadrer, garbellador i cisteller, i del vestir (sense teixits): tirater, sabater, sastre, corder, capeller, barreter i calçeter. Del grup de comerciants s'establien dos grups: mercaders i revedors.

Fruit d'aquesta puixança i de l'esforç realitzat per millorar i tenir una llotja de gra com cal, es construï el 1586 la Porxada, sens dubte la botiga més important que mai no hagi tingut Granollers, ja que des d'aleshores sota el seu aixopluc s'han desenvolupat gran quantitat d'activitats comercials de tota mena i ha fet de llotja, de mercat cobert i descobert... Aquesta construcció singular, convertida ara en emblema de la ciutat, és obra del mestre d'obres **Bartomeu Brufalt** i ofereix una planta rectangular, sostinguda per quinze columnes d'ordre toscà, teulada a quatre vessants i aristes cobertes de teules esmaltades verdes, formant un cobert de 24 metres de llargada per 15,65 d'amplada.

Historiadors com **Alfred Canal** remarquen igualment la gran importància que va tenir la constitució en el decurs d'aquest segle XVI —també es va construir l'església de Sant Esteve— de sis importants confraries gremials.

■ **ELS NOMS DE LES PLACES LLIGATS A SECTORS COMERCIALS.** "In illo tempore" i anys posteriors, com bé va recordar el polifacètic escriptor **Ramon Munné** al pregó de la Fira i Festes de l'Ascensió de 1998, el comerç local granollerí estava directament relacionat amb el pes específic del mercat i les places, porxos i carrers de la vila presentaven un nomenclàtor senzill i entenedor a partir de les diverses activitats que s'hi feien.

La plaça dels Cabrits, un lloc de mercat i de trobada.

D'aquesta forma, els granollerins de socarrel continuen recordant encara molt bé alguns d'aquests noms que tenien diverses places: de les Gallines; de la Fruita; dels Porçs, avui de Perpinyà; del Bestiar, l'actual plaça de Josep Maluquer i Salvador, coneguda també com la de can Sinià; del Blat, al tram que va des del carrer de Sant Roc fins a la font de la Plaça Gran, part integrant de la Porxada; de les Cols, ara Dr. Riera; del Gra, plaça de la Corona; dels Cabrits; de l'Oli; del Peix, amb entrada pel carrer Guayaquil, i la de les Olles, a la plaça que encara presenta aquest nom.

■ **GRANOLLERS VA TENIR I VA ENCUNYAR MONEDA PRÒPIA.** Circumstàncies totes elles favorables que van propiciar —així ho ha testificat l'arqueòleg i historiador **Josep Estrada**— l'aparició a Granollers d'una moneda pròpia al voltant de l'any 1560 per tal de poder realitzar les transaccions comercials que tenien ja al seu famós mercat des de 1043. D'acord amb això —el

1451 Granollers ja va tenir el privilegi de comptar amb moneda pròpia— es va aconseguir els primers anys del 1600 l'autorització real per encunyar *menuts*, la moneda fraccionària de coure més usual en aquell temps.

La primera emissió d'aquesta moneda es va fer durant el regnat de Felipe I (II de Castella) i l'activitat de la fàbrica de Granollers va ser important. Diversos problemes de caire econòmic i social van fer que hi hagués allà pel 1651 una extrema manca de moneda fraccionària, apareixent així una nova moneda local que era anomenada als documents de l'època amb el nom de *pallofa* o *pallarofa*. Es tractava de fulles primíssimes i lleugeres de metall llautó, coure, ferro, etc- encunyades per una sola cara i rebien també el nom de ploms, ja que en un principi es van fabricar amb aquest metall o també *tants d'església*.

■ **1800: CREIXEMENT DESTACAT DE LA CIUTAT.** El 1830 la població de la ciutat va